

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Тенденції впровадження сучасних інформаційних технологій у процес навчання найбільш розвинених країн показують, що в цей час відбувається процес кардинальних змін у системі освіти. Здійснюється переоснащення навчальних закладів відповідно до сучасних вимог якості навчання. Одним з провідних завдань, які стоять перед викладачами та працівниками ВНЗ, є не тільки впровадження системи дистанційної освіти, а й забезпечення сприятливого впливу нових технологій на освітній процес, тобто необхідність розвитку сильних сторін і мінімізація негативних.

Вступивши в Болонський процес, Україна стала на шлях глобального реформування своєї системи вищої освіти, що має підняти статус власників вітчизняних дипломів про вищу освіту на європейському ринку праці.

Для досягнення в цьому напрямку найкращих результатів, спираючись на класичні методи викладання, необхідно розвивати нові – на основі інтернет-технологій ХХІ ст., які вже зараз успішно застосовуються в ряді провідних ВНЗ України.

Поряд з уже зарекомендованими традиційними формами навчання (очною, заочною), не так давно з'явилася дистанційна освіта. Ця форма навчання є найбільш прийнятною з точки зору економії як фінансового, так і часового ресурсу. У порівнянні з іншими формами освіти дистанційне навчання здатне задовольняти потреби широкого кола споживачів освітніх послуг.

Дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

У перспективність, життєвість дистанційного навчання й адекватність його (по відношенню до традиційних форм) сьогодні повірили не тільки колективи найбільш прогресивних вишів країни, а й самі студенти, яких з кожним роком стає все більше.

На відміну від зарубіжних моделей, українська дистанційна освіта більш наближена до нашого споживача і є більш демократичною. Органічно поєднуючи в собі змішані технології відкритої освіти (кейс-технології, TV-технології, мережеві технології), українська дистанційна освіта стає найбільш доступною широким масам населення, роблячи можливим здобувати освіту не на все життя, а все життя. Сучасне інформаційне суспільство висуває вимоги до системи освіти, основні з яких можна сформулювати так:

– вміння самостійно знаходити, накопичувати і переосмислювати наукові знання;

– вміння студентів самостійно орієнтуватися в сучасному інформаційному суспільстві.

Якість упровадження та застосування дистанційної освіти можна оцінювати за допомогою таких показників, як:

– результативність (ступінь засвоюваності знань, можливість застосовувати накопичені знання на практиці, успішність, індивідуальний процес навчання, гнучкі консультації);

– доступність усім верствам населення (студенти, бізнесмени, інваліди, військовослужбовці та ув'язнені так само мають можливість дистанційно навчатися);

– ресурсомісткість (відсутність необхідності відвідувати лекції і семінари, фінансові витрати, матеріальні ресурси, аудиторії, викладачі і т.д.);

– оперативність (час на засвоєння знань, донесення до студентів і т.д.);

– демократичний зв'язок «викладач – студент»;

– комплексне програмне забезпечення;

– провідні освітні технології.

Усе перераховане вище можна віднести до показників ефективності процесу дистанційного навчання. Дистанційна освіта розвивається дуже швидко і для України є перспективною формою вищої освіти.

Н.Є. Каличева

ПРОБЛЕМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Протягом останніх років відбувається поступовий процес реформування вищої освіти.

Починаючи з 2008 року, коли вперше було введено зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) для вступу абітурієнтів до вищого навчального закладу, і до сьогоднішнього дня, коли майже повністю усувається людський фактор при подачі документів до ВНЗ, вводиться тестувальне ЗНО для бакалаврів і запроваджуються нові стандарти вищої освіти, освітнім закладам надається повна фінансова, адміністративна, академічна автономія тощо, ВНЗ нашої країни поступово змушують ставати самостійними і конкурентоспроможними на ринку освітніх послуг.

Відхід від традиційних схем роботи закладів вищої школи має змусити їх проводити діяльність з постійного самовдосконалення та оновлення за рахунок розвитку та вдосконалення наукової, освітньої та методичної роботи.